

ZAPISNIK

**sa 109. sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine
Crne gore, održane 1. decembra 2015. godine**

Sjednica je počela u 11 sati.

Odborom je, na sjednici, predsjedavao poslanik Zoran Jelić, predsjednik Odbora.

Sjednici Odbora su prisustvovali poslanici, članovi Odbora: dr Halil Duković, Maida Bešlić, dr Radovan Nišavić, prim.dr Izet Bralić, Srđan Perić i dr Jasmin Sutović.

Sjednici Odbora nijesu prisustvovali poslanici, članovi Odbora: Janko Vučinić, dr Radovan Asanović, dr Novica Stanić i Andrija Popović.

Pored članova Odbora sjednici su prisutvovali: dr Mira Jovanovski Dašić, pomoćnica ministra zdravlja, dr Alma Čičić, epidemiolog iz Instituta za javno zdravlje, dr Aleksandra Marjanović iz savjetovaništa za HIV/AIDS u okviru Instituta za javno zdravlje, dr Gordana Rašović, direktorica Zavoda za transfuziju krvi, dr Nebojša Kavarić, direktor Doma zdravlja Podgorica, Sanja Šišović, program menadžerka Crnogorske asocijacije za borbu protiv side (Cazas) i Ivana Vujović, direktorica nevladine organizacije Juventas.

Sjednica je posvećena obilježavanju Svjetskog dana borbe protiv HIV/AIDS-a

Pomoćnica ministra zdravlja Mira Jovanovski Dašić kazala je da je HIV infekcija prisutna u Crnoj Gori ali da je pod kontrolom. Istakla je da se širenje HIV infekcije najbolje sprečava širenjem znanja o ovoj opakoj bolesti ali i stvaranjem povoljnih uslova za život ljudi koji su zaraženi ovim virusom.

Epidemiolog iz Instituta za javno zdravlje Alma Čičić kazala je da je ovo jedinstvena epidemija u čovječanstvu. Takođe je kazala da se HIV ne može prenijeti uobičajenim socijalnim kontaktom. Naglasila je da su glavne prevencije ove bolesti kontrola krvnih derivata, kontrola trudnica u prvom tromjesečju trudnoće, preventivni programi koji se sprovode ali i stvaranje povoljnog okruženja za oboljele. Istakla je da nije od manjeg značaja smanjenje stigme i diskriminacije ali najvažnijim smatra redovno testiranje. Naglasila je da je u Crnoj Gori sprovedeno više istraživanja kada je o ovoj

epidemiji riječ. Dodala je, da je do prvog decembra ove godine registrovano 145 HIV pozitivnih osoba u Crnoj Gori. Najviše se HIV infekcija registruje u dobi koja pripada radno-reproduktivnom periodu. Iznijela je podatak da je na Klinici za infektivne bolesti, na terapiji 85 osoba.

Dr Aleksandra Marjanović, iz savjetovaništa za HIV upoznala je prisutne sa akcijom nedjeljnog testiranja koja je sprovedena u 53 države. Kazala je da savjetovanje za HIV predstavlja jedinstvenu preventivnu praksu koja se sprovodi u javno zdravstvenim ustanovama i koja omogućava da se, što ranije, otkrije ova bolest i počne sa liječenjem na vrijeme. Cilj sprovedenog nedjeljnog testiranja je da se lica koja su izložena riziku od dobijanja ove bolesti ohrabre i da se testiraju. Dakle, naglasila je da je cilj svih akcija koje se sprovede povećanje broja osoba koje se testiraju u Crnoj Gori jer je stopa veoma niska i iznosi svega deset na hiljadu.

Predsjednik Odbora Zoran Jelić, postavio je pitanje dr Gordani Rašović, direktorici Zavoda za transfuziju krvi, da li je krv koja se daje u u Crnoj Gori bezbjedna i šta se preduzima da se spriječi širenje infekcije putem transfuzije krvi.

Direktorica Zavoda za transfuziju krvi u Crnoj Gori, dr Gordana Rašović kazala je da se sprovodi analiziranje svih jedinica krvi koje se daju. Dodala je, da od 2012.godine, od kada se sprovodi testiranje do danas, nije registrovana nijedna HIV osoba koja je dala krv. Istakla je da u Crnoj Gori ima puno namjenskih, porodičnih davalaca krvi, dakle onih koji daju krv za tačno određenog pacijenta. Kazala je, da je uveden operativni sistem za transfuziju krvi koji prati čitav postupak od davanja krvi do pacijenta. Preporučila je da davaoci krvi ne treba da kontrolišu HIV status kroz davanje krvi naglašavajući da je to veoma opasno. Veoma korisnim smatra to što je obezbijeđen novi prostor i oprema u Zavodu za transfuziju krvi Crne Gore. Naglasila je da postoji deficit medicinskog kadra ali i deficit u budžetu za Zavod za transfuziju krvi Crne Gore.

Poslanik Halil Duković smatra da je najbolja borba, kada je o ovoj bolesti riječ, informisanje stanovništva i saznanje o ovoj bolesti.

Poslanik Izet Bralić postavio je pitanje koje mjere se preduzimaju kako se ne bi povećao broj oboljelih. Poslanika Bralića je interesovalo stanje u vezi kadrovskih kapaciteta.

Poslanik Srđan Perić mišljenja je da je dosta urađeno kada je o ovoj bolesti riječ. Postavio je pitanje da li su sredstva koja se izdvajaju za ove potrebe dovoljna.

Poslanik Radosav Nišavić postavio je pitanje koliko je vremenski period od saznanja do izlječenja ove bolesti i koliko u prosjeku košta liječenje oboljelog.

Direktor Doma zdravlja Podgorica dr Nebojša Kavarić, kazao je da postoji izuzetno dobra saradnja između nevladinih organizacija koje se bave HIV/AIDS-om i zdravstvenih institucija. Istakao je da je od važnosti „odgovor” države kada je o ovoj temi riječ. Smatra da treba pohvaliti i međunarodni okvir i njihove donacije. Kazao je da se svake godine radi noćno testiranje i da uvijek postoji dobar odziv. Smatra da se, ipak, dovoljno sredstava ne izdvaja kada je zdravstvo u pitanju jer, kako je kazao, zdravstvu uvijek treba više. Naglasio je da se u Domu zdravlja Podgorica oko trestesetak osoba testiralo na HIV i da su svi bili negativni.

Program menadžerka Crnogorske asocijacije za borbu protiv side (Cazas) Sanja Šišović, takođe je istakla da postoji izuzetno dobra saradnja između nevladinih organizacija i zdravstvenih institucija. Kazala je da je saradnja od izuzetnog značaja i da se bez nje ne mogu očekivati i dobiti dobri rezultati. Naglasila je da postoji preko hiljadu klijenata sa kojima se radi. Istakla je da je sa romskom populacijom pojačana saradnja, kako bi se uticalo na njihovo podizanje svijesti o HIV-u. Smatara da su sve aktivnosti koje su sprovedene rezultat izuzetno dobre saradnje između, kako je kazala, nevladinog i vladinog sektora. Kazala je da servisi više ne funkcionišu, sve se svelo na rad na volonterskoj osnovi, što može dovesti u pitanje dalje funkcionisanje.

Direktorka nevladine organizacije Juventas Ivana Vujović kazala je da je veliki broj kontakata ove nevladine organizacije usmjeren na psihologe i edukatore. Istakla je, da Juventas godišnje ima veliki obuhvat korisnika. Dodala je, da je od velikog značaja sprovedena edukacija zdravstvenih i nezdravstvenih radnika u Crnoj Gori. Mišljenja je da Infektivna klinika radi u veoma lošim uslovima i da je neophodno preduzeti mjere za poboljšanje uslova za rad Infektivne klinike ali da sredstva u budžetu nijesu opredijeljena za to. Istakla je da nevladina organizacija Juventas ima oko 40-ak. kontakata dnevno. Takođe, kazala je da postoji opasnost da se servisi odnosno rad na terenu, rad centara u kojima se pružaju usluge ugase zbog nedostatka finansijskih sredstava.

Poslanik Jasmin Sutović, kazao je da oboljeli puno koštaju zdravstveni sistem više nego sve mjere koje se sprovode na polju prevencije AIDS-a.

Predsjednik Odbora, poslanik Zoran Jelić postavio je pitanje da li su obezbijeđeni najsavremeniji lijekovi za liječenje ove opake bolesti i da li su dostupni pacijentima u Crnoj Gori.

Pomoćnica ministra zdravlja, dr Mira Jovanovski Dašić, kazala je da u zdravstvenom sistemu postoje dostupni lijekovi za liječenje ove bolesti i da je zdravstveni sistem sposoban da obezbijedi te lijekove. Terapija na godišnjem nivou košta oko deset hiljada eura po osobi.

Dr Aleksandra Marjanović, iz savjetovišta za HIV istakla je da postoje osobe koje se nakon saznanja da su HIV pozitivne više nijesu javljale zdravstvenim ustanovama. Mišljenja je, da je najvažnije prepoznati rizik i preduzeti sve radnje za samo otkrivanje ove bolesti. Trude se da prirodni tok bolesti bude što duži. Došlo se do faze da oboljeli žive normalnim životom i da umiru od bolesti koje nijesu povezane sa HIV infekcijom, već od nekih drugih bolesti. Cilj je da ljudi dođu da se testiraju i, nakon toga, dobiju terapiju a samim tim produže život.

Sjednica je završena u 12 sati i 30 minuta.

Sekretarka Odbora
Snežana Kaluđerović

Predsjednik Odbora
Zoran Jelić